

4. cvičení z PaSti – 2022-03-08

Přehled diskrétních rozdělení

- *alternativní (Bernoulliho):*
 - Házíme mincí. Panna nebo orel?
 - $X \sim \text{Bern}(p)$: $p_X(1) = p$, $p_X(0) = 1 - p$
 - $\mathbb{E}(X) = p$
- *binomické:*
 - Házíme n mincemi. Kolikrát padl orel?
 - $X \sim \text{Bin}(n, p)$: $p_X(k) = \binom{n}{k} p^k (1 - p)^{n-k}$ pro $0 \leq k \leq n$
 - $\mathbb{E}(X) = np$
- *geometrické:*
 - Házíme mincí, dokud nepadne orel. Kolikrát hodíme? (neboli tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu...)
 - $X \sim \text{Geom}(p)$: $p_X(k) = p(1 - p)^{k-1}$ pro $k \geq 1$
 - $\mathbb{E}(X) = 1/p$
- *Poissonovo:*
 - Kolik černých koček přeběhne denně přes cestu?
 - $X \sim \text{Pois}(\lambda)$: $p_X(k) = e^{-\lambda} \cdot \lambda^k / k!$
 - $\mathbb{E}(X) = \lambda$

Náhodné veličiny

1. Prokop hází basketbalovým míčem na koš, v každém pokusu má pravděpodobnost zásahu $p = 1/10$, pokusy jsou nezávislé. Skončí po prvním zásahu. Označme X celkový počet hodů.

- Jaká je $P(X > k)$?
- Jaké je rozdělení X ? Tj. určete pravděpodobnostní funkci p_X , tj. pro každé x určete $P(X = x)$.
- Jaká je $P(X \geq 10 \mid X \geq 5)$?
- Jaká je $\mathbb{E}(X)$?

2. Pokračování z minulé úlohy: označme $Y = X \bmod 2$, tj. $Y = 0$, pokud je X sudé, jinak $Y = 1$. Určete rozdělení Y .

3. Necht $X \sim \text{Bin}(m, p)$ a $Y \sim \text{Bin}(n, p)$ jsou n.n.v (nezávislé náhodné veličiny). Dokažte, že $X + Y \sim \text{Bin}(m + n, p)$.
4. N.n.v. X_1, \dots, X_n mají geometrické rozdělení s parametry p_1, \dots, p_n . Jaké je rozdělení $\min(X_1, \dots, X_n)$?
5. Necht $X = X_1 + \dots + X_n$, kde pro každé i je $X_i \sim \text{Bern}(p)$. Pokud jsou veličiny X_1, \dots, X_n nezávislé, říkali jsme si na přednášce, že $X \sim \text{Bin}(n, p)$ (zatím bez definice nezávislých veličin ...). Ukažte na příkladu, že pokud omezení na nezávislost neuvedeme (tj. chceme jen $X_i \sim \text{Bern}(p)$), tak X může mít i jiné rozdělení.
6. Necht X má uniformní¹ rozdělení na množině $\{a, a + 1, a + 2, \dots, b\}$ (pro celá čísla $a < b$). Určete $\mathbb{E}(X)$.
7. Filip má školu 2 km daleko od domu. Každé ráno se podívá na oblohu. Když přší (pravděpodobnost 0.6), půjde do školy pěšky rychlostí 5 km/h. Jinak jede na kole rychlostí 10 km/h. Jaká je průměrná rychlost, kterou cestuje do školy? Jaký je průměrný čas, který cesta trvá?
8. V pytlíku N bonbónů, z nichž K je dobrých. Náhodně vytáhneme dva, označíme X počet dobrých vytažených bonbónů.
- (a) Určete $\mathbb{E}(X)$.
- (b) Můžete i napřed řešit pro tažení jen jednoho bonbónu.
- (c) Jak se jmenuje rozdělení n.v. X ?
- (*) A co když vytáhneme tři, čtyři, ..., n bonbónů?

Bonusy

9. (*Kasino v St. Petěrburgu*) Házíme opakovaně mincí. Pokud poprvé padla panna v n -tém hodu, dostaneme odměnu 2^n rublů. Kolik byste byli ochotni zaplatit za účast v této hře?

¹Tím se myslí, že všechny hodnoty z dané množiny mají stejnou pravděpodobnost. Někdy též rovnoměrné.